

Sygn. akt I C 1529/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 03 lutego 2017 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Dorota Toczyłowska
Protokolant:	Katarzyna Waśko

po rozpoznaniu w dniu 20 stycznia 2017 roku

na rozprawie

sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W.

przeciwko K. Z.

o zapłatę

na skutek zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty z dnia 02 września 2016 roku

I. utrzymuje w mocy wobec pozwanego K. Z. nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez Sąd Okręgowy w Białymstoku w dniu 02 września 2016 roku w sprawie

I Nc 92/16 na skutek pozwu wniesionego przez Bank (...) S.A. w W. przeciwko pozwanym A. S. i K. Z.;

II. odstępuje od obciążania pozwanego nieuiszczonymi kosztami sądowymi;

UZASADNIENIE

Powód Bank (...) S.A. w W. wnosił o orzeczenie nakazem zapłaty, aby pozwani A. S. i K. Z. zapłacili solidarnie na jego rzecz kwotę 89.784,54 zł wraz z dalszymi odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego, tj. $4,0 \times 2,50\% = 10,00\%$ w stosunku rocznym na dzień wniesienia powództwa, nie wyższe niż odsetki maksymalne za opóźnienie, które na dzień wniesienia powództwa wynoszą 14% w stosunku rocznym, liczonymi od kwoty 89.784,54 zł od dnia 26.05.2016r. do dnia zapłaty, wraz z kosztami postępowania, w tym kosztami opłaty sądowej oraz kwotę 34 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W przypadku złożenia przez pozwanych zarzutów, wnosił o utrzymanie nakazu zapłaty (k.3-4).

W uzasadnieniu podniósł, że strony łączyła umowa mieszkaniowego kredytu budowlano-hipotecznego na kwotę 130.000 zł, która miała być spłacana w miesięcznych ratach, zgodnie z harmonogramem. Z uwagi na fakt niewywiązywania się pozwanych z warunków umowy, została ona wypowiedziana z jednoczesnym wezwaniem kredytobiorców do uregulowania zadłużenia. W międzyczasie, pozwana A. S. wnioskuje o restrukturyzację kredytu z prośbą o umożliwienie jej spłaty należności w innej wysokości aniżeli ustalona treścią umowy, na co powód wyraził zgodę. Niezależnie natomiast od powyższego, w dalszym ciągu uchybiała nałożonym na nią obowiązkom.

Nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym z dnia 02.09.2016r., w sprawie I Nc 92/16, Sąd Okręgowy w Białymstoku nakazał pozwanym A. S. oraz K. Z. uwzględnić żądanie pozwu w całości oraz orzekł o kosztach procesu (k.75).

Od powyższego nakazu zarzuty wniósł pozwany K. Z., których treścią wniósł o jego uchylenie w całości, oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych (k.86-88).

Uzasadniając swoje stanowisko podniósł, że nie jest współwłaścicielem mieszkania, na zakup którego zaciągnięty został kredyt, a zgodnie z treścią umowy zawartej pomiędzy pozwanymi, ciężar jego spłaty miał w całości spoczywać na pozwanej A. S. – jedynemu właścicielowi i użytkownikowi lokalu. Wyjaśnił, że w latach 2001-2009 pozwani pozostawali w nieformalnym związku, zaś w 2008r. podjęli decyzję o zakupie mieszkania, którego cena częściowo miała zostać pokryta ze środków uzyskanych od powoda. Aż do czasu rozstania, pozwani dokonywali spłat kolejnych rat kredytowych wspólnie. Końcowo powołał się na niezgodność rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego z zasadami współżycia społecznego oraz umową stron.

W dniu 13.10.2016r. nakaz zapłaty uprawomocnił się w stosunku do pozwanej A. S. (k.75, 107).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym jest, iż w dniu 15.01.2008r. pomiędzy powodem Bankiem (...) S.A. z siedzibą w W. a pozwanymi A. S. i K. Z., pozostającymi w tym czasie w nieformalnym związku i wspólnie wychowującymi małoletnie dziecko, zawarta została umowa Nr (...) złotowego mieszkaniowego kredytu budowlano – hipotecznego w wysokości 130.000 zł, wypłaconej w dwóch transzach, na okres 12 lat, z terminem spłaty do dnia 12.01.2020r. Kredytobiorcy, ponoszący solidarną odpowiedzialność za zobowiązania z niej wynikające, zobowiązali się do wykorzystania kredytu na warunkach określonych umową, zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w wyznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty Bankowi przewidzianych umową prowizji i opłat bankowych. Pozwani złożyli oświadczenia o poddaniu się egzekucji do kwoty 195.000 zł. Umowa kredytowa była przez strony anektowana – w części dotyczącej ostatecznego terminu spłaty (do dnia 25.01.2020r.), wydłużono także okres konwersji kredytu.

Dowód: umowa kredytu (k.21-30); oświadczenia (k.31-32); potwierdzenie przelewu transz (k.34-35); aneksy nr (...) (k.36-37, 39); aneks nr (...) (k.38).

Początkowo pozwani wywiązywali się z treści umowy. Z czasem jednak zaprzestali dokonywania spłat, co zbiegło się również z ich rozstaniem i wyprowadzeniem się K. Z. z dotychczas wspólnie zajmowanego mieszkania. Pozwana A. S. zapewniała go, że dokona spłaty pozostałej części kredytu samodzielnie.

W związku z niewywiązywaniem się pozwanym z postanowień umowy, powód wzywał ich od zapłaty pod rygorem jej wypowiedzenia, a następnie wypowiedział umowę.

Dowód: okoliczności bezsporne; harmonogram spłaty (k.33); wezwania do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru (k.40-41); wypowiedzenie umowy (k.42-43), zeznania pozwanego (e-protokół z dnia 20.01.2017r., 00:01:04-00:07:17).

Celem restrukturyzacji zadłużenia, z wniosku pozwanej A. S., strony umowy kredytowej postanowiły jeszcze zawrzeć porozumienie w sprawie jego ostatecznego uregulowania, Nr (...) ustalając, że całkowita spłata zadłużenia nastąpi w nieprzekraczalnym terminie do dnia 25.08.2021r. Pozwani w dalszym ciągu uchybiali obowiązkowi wynikającym z jego treści oraz ustępstw ze strony Banku. Jakkolwiek pozwana A. S. dokonała kilku wpłat (kwoty 300 zł, 28,03 zł, 917,15 zł), aczkolwiek w wysokości zdecydowanie niższej aniżeli wzajemne ustalenia. Ponownie więc powód skierował do nich wezwania do zapłaty, a następnie dokonał wypowiedzenia porozumień.

Dowód: wniosek (k.48-49), porozumienie (k.44-45), oświadczenie o poddaniu się egzekucji (k.46-47), wezwania do zapłaty, wypowiedzenie porozumienia (k.50-55v.), potwierdzenia dokonywanych spłat (k.61-63).

Zgodnie z przedłożonym do akt wyciągiem z ksiąg Banku (...) S.A. (...), na dzień 25.05.2016r. figurowało wymagalne zadłużenie dłużników solidarnych – pozwanych – w łącznej wysokości 89.784,54 zł, na którą składały się kapitał (87.503,78zł) oraz odsetki umowne (2.280,76zł), naliczone od 25.01.2015r. do 24.05.2016r. w wysokości 10% w stosunku rocznym od kwoty kapitału.

Dowód: wyciąg z ksiąg powoda (k.5).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. wymienionych wyżej dokumentów oraz zeznań K. Z.. W ocenie Sądu, jakkolwiek nie było podstaw, aby odmówić depozycjom pozwanego waloru wiarygodności, treść jego twierdzeń nie wpłynęła w jakikolwiek sposób na ocenę prawną zasadności żądania powoda, zarówno co do zasady jak i co do wysokości.

Na wstępie należy zaznaczyć, iż od nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w Białymstoku I Wydziału Cywilnego z dnia 02.09.2016r. wydanego w postępowaniu nakazowym w sprawie I Nc 92/16, pozwany K. Z. prawidłowo wniósł zarzuty. Powyższe skutkowało koniecznością wyznaczenia rozprawy i zarządzenia doręczenia ich powodowi.

W okolicznościach niniejszej sprawy natomiast Sąd ustalił, iż twierdzenia pozwanego okazały się niezasadne i nie uprawdopodobnił on podnoszonych okoliczności, jakoby nie ciążył na nim obowiązek dokonywania solidarnej spłaty poszczególnych rat kredytowych, zgodnie z ustalonym harmonogramem, na rzecz powoda.

Zgodnie z treścią art. 496 k.p.c., po przeprowadzeniu rozprawy sąd wydaje wyrok, w którym nakaz zapłaty w całości lub w części utrzymuje w mocy albo go uchyla i orzeka o żądaniu pozwu bądź też postanowieniem uchyla nakaz zapłaty i pozew odrzuca lub postępowanie umarza. Rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie determinowało więc uchylenie nakazu zapłaty i rozpoznaniem istoty sprawy.

W niniejszej sprawie opisane okoliczności faktyczne, nie były przedmiotem sporu między stronami, zaś autentyczność wyciągu nie była kwestionowana. Strona powodowa udowodniła swoje żądanie co do zasady (umowa została zawarta z udziałem stron), a także co do wysokości (pozwany w toku procesu nie kwestionował wyciągu z ksiąg bankowych).

Łączna kwota zadłużenia oraz składające się na nią poszczególne pozycje, takie jak kapitał, odsetki lub opłaty i prowizje, wynikają z przedstawionego przez powoda wyciągu z ksiąg banku. W związku z tym nie sposób zaś pominąć, iż zgodnie z art. 95 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku – Prawo bankowe / Dz.U.2002.72.665 j.t./, księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych. Nie sposób zatem pominąć, iż „dokumenty wymienione w tym przepisie, przy spełnieniu warunków dotyczących podpisu upoważnionych osób oraz zamieszczenia odpowiednich pieczęci, uzyskują moc prawną dokumentu urzędowego. Oznaczać to będzie, iż od chwili wystawienia tego dokumentu korzystać on będzie z domniemania swojej autentyczności oraz domniemania zgodności z prawdą tego, co zostało w nim zaświadczone. Obydwa domniemania są domniemaniami wynikającymi z art. 244 k.p.c. Mogą być one obalone tylko w sposób przewidziany przez art. 252 k.p.c. Oznacza to, że osoba zaprzeczająca prawdziwość danego dokumentu lub twierdząca, że zawarte w nim oświadczenia organu (banku), od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić /tak Aneta Frań-Adamek, Iwona Karasek, Komentarz do art.95 ustawy - Prawo bankowe, [w:] Prawo bankowe. Komentarz, red. F. Zoll, Zakamycze 2005/.

W myśl natomiast art. 69 ust. 1 Prawa bankowego, przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu.

W świetle powyższego, mając na uwadze fakt, iż pozwany nie wywiązał się z ciążącego na nim obowiązku zwrotu otrzymanych środków wraz z wynikającymi z umowy należnościami, powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Jest on z całą pewnością dłużnikiem solidarnym i za zobowiązania względem powoda odpowiada wspólnie z A. S., niezależnie od czynionych pomiędzy pozwanymi ustaleń i ich „dwustronnej” (z wyłączeniem Banku) umowy dotyczącej spłaty kredytu. Taki sposób kształtowania wzajemnych stosunków kredytobiorców, z pominięciem uprawnionego, jest bowiem bezskuteczny. Sąd nie znalazł więc podstaw, by przedstawionego przez powoda stanowiska nie uwzględnić.

O kosztach orzeczono w oparciu o treść art. 102 k.p.c., zgodnie z zasadą słuszności. Ocena sądu, czy zachodzi wypadek szczególnie uzasadniony, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrejonalny, oparty na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy (postanowienie SN z dnia 26 stycznia (...) III CZ 10/12, LEX nr 1144747, OSNC 2012/7-8/98). Uznając, że zachodzą dostateczne przesłanki do odstąpienia od obciążenia pozwanego kosztami procesu, Sąd uwzględnił całokształt okoliczności sprawy: przebieg procesu i jego ostateczny wynik, sytuację majątkową i zarobkową K. Z. oraz fakt, iż pomimo braku możliwości zamieszkiwania w mieszkaniu, na które wspólnie z pozwaną A. S. zaciągnęli zobowiązanie kredytowe, ewentualne postępowanie egzekucyjne zainicjowane przez powoda skierowane może być również przeciwko niemu, do pełnej wysokości kwoty zadłużenia. W takiej sytuacji, obciążenie go wydatkami i kosztami procesu, w ocenie Sądu, pozostaje w sprzeczności z wyrażoną treścią przywoływanego przepisu zasadą.